

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/101/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8521201312
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8521201312.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Janou Srokovou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. F. L., nar. XX.XX.XXXX, mal. O. L., nar. X.X.XXXX a mal. Y. L., nar. X.XX.XXXX, všetci bytom X. XXX/X, XXX XX B., zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, deti rodičov - matky F. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/X, XXX XX B. a otca V. L., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom XXX XX K. č. XX, v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2P/81/2015 - 49 zo dňa 21.1.2016 vo výroku o výživnom pre maloleté deti tak, že toto výživné zvyšuje pre mal. F. L. zo sumy 90,- eur mesačne na sumu 140,- eur mesačne, pre mal. O. L. zo sumy 60,- eur mesačne na sumu 120,- eur mesačne a pre mal. Y. L. zo sumy 50,- eur mesačne na sumu 100,- eur mesačne, ktoré výživné je otec V. L. povinný uhrádzať vždy do 10-tého dňa toho, ktorého mesiaca vopred k rukám matky F. L., a to počnúc dňom 1.10.2021

II. Dĺžné výživné za obdobie od 1.10.2021 do 28.2.2022 u mal. F. vo výške 560,- eur, u mal. O. vo výške 480,- eur a u mal. Y. vo výške 400,- eur, t.j. spolu dĺžne výživné v sume 1.440,- eur, je otec mal. deti povinný uhrádzať v termíne do 30.5.2022, pod hrozbou výkonu rozhodnutia.

III. V prevyšujúcej časti návrh matky z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov tohto konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 4.10.2021 bol tunajšiemu súdu doručený návrh matky mal. detí na zvýšenie výživného pre maloleté deti, ktorým sa domáhala, aby súd zmenil rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 2P/81/2015 zo dňa 21.1.2016 a to tak, že zvýši výživné zo strany otca V. L., nar. XX.X.XXXX na mal. F. L., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 90 eur na sumu 150 eur mesačne, na mal. O. L., nar. X.X.XXXX zo sumy 60 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne a na mal. Y. L., nar. X.XX.XXXX zo sumy 50 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne, a to počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku, ktoré je otec mal. detí povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. detí.

2. Svoj návrh odôvodnila tým, že od posledného určenia vyživovacej povinnosti ubehlo 5 rokov. V čase rozhodovania o vyživovacej povinnosti mal. F. navštevovala základnú školu. Od 1.9.2020 nastúpila na strednú školu - Obchodnú akadémiu Stará Ľubovňa, pričom sa podstatne zvýšili náklady na jej štúdium, kde je potrebné zakúpiť učebnice, slovníky, ZRPŠ 20 eur. Mesačný cestovný lístok ju stojí 30 eur, kredit na mobil 10 eur mesačne, vreckové 50 eur mesačne. Navštevuje očnú ambulanciu, alergologickú ambulanciu v Starej Ľubovni, užíva lieky, spreje, injekcie, taktiež navštevuje gastroenterologickú ambulanciu v Poprade. Keďže má mal. F. zubný strojček, chodí na výmenu gumičiek

každý druhý mesiac do Popradu, kde platí 20 eur plus cestovné náklady. V apríli ju čaká sňatie zubného aparátu čo predstavuje sumu 220 eur. Dvakrát ročne chodí na dentálnu hygienu, jedno sedenie činí 30 eur. Zo školy idú v marci na výlet do Francúzska, a to bude stáť 200 eur.

Mal. O. navštevuje 9. ročník Základnej školy v B., kde musela zakúpiť pracovné zošity v hodnote 15 eur, ZRPŠ 14 eur, vreckové 25 eur mesačne, kredit na mobil 10 eur, dvakrát ročne chodí na dentálnu hygienu. Pravidelne navštevuje zubára, pretože mal. O. má anodonciu - vrodené nevyvinutie zubov.

Mal. Y. nastúpil do 1. ročníka základnej školy, kde bolo potrebné zakúpiť tašku a školské potreby v hodnote 150 eur. Taktiež navštevuje Základnú umeleckú školu v Podolínci, hudobný odbor klavír v hodnote 60 eur ročne. Pravidelne dochádza do Starej Ľubovne na logopedickú ambulanciu. Navštevuje aj kardiologickú ambulanciu v Starej Ľubovni a alergologickú ambulanciu v Starej Ľubovni, užíva lieky a spreje. Taktiež sa podstatne zvýšili z dôvodu fyzického rastu náklady na ošatenie a stravu. Navrhovateľka zabezpečuje osobnú starostlivosť mal. deťom a pracuje ako upratovačka v Detskom domove v Podolínci, poberá rodinné prídavky na 3 mal. deti a iný príjem nemá. Matka mal. detí spoločne s mal. deťmi býva v byte pri svojich rodičoch, ktorým hradí na bývanie sumu 100 eur mesačne, miestny poplatok za komunálny odpad 135,05 eur ročne a internet 13 eur. Ďalšie výdaje v domácnosti tvorí strava približne 400 eur mesačne a hygienické potreby 80 eur mesačne. Mal. deti sa nestravujú v školskej jedálni, ale doma. Momentálne výživné nepostačuje na úhradu výdajov na mal. deti a s financiami jej musí pomáhať rodina, ktorá zakúpila aj mal. F. a O. notebooky. Otec sa o mal. deti nezaujíma, nekontaktuje ich a nestretávajú sa. Nemá vedomosť o ich výdavkoch a príjmoch. Matka mal. detí nie je s otcom v žiadnom kontakte. Otec mal. detí bol rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 5T/60/2018 zo dňa 26.8.2021 uznaný za vinného z prečinu zanedbávania povinnej výživy.

3. Súd uznesením č.k. 4P/101/2021-38 zo dňa 6.10.2021 ustanovil mal. deťom kolízneho opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni.

4. Otec mal. detí sa k návrhu na zvýšenie výživného na mal. deti, ktorý mu bol doručený dňa 23.10.2021 písomne nevyjadril.

5. Súd doručil účastníkom poučenia o ich procesných právach a povinnostiach a nariadil pojednávanie.

6. Na pojednávanie nariadené na deň 15.3.2022 sa dostavila matka mal. detí a kolízny opatrovník. Otec mal. detí sa na pojednávanie nedostavil, pričom predvolanie na pojednávanie mal riadne a včas vykázané dňom 27.2.2022. Okrem toho vedomosť o tomto termíne pojednávania otec potvrdil aj v telefonickej komunikácii s vyššou súdnou úradníčkou tunajšieho súdu dňa 21.2.2022, kedy uviedol, že pojednávania sa nezúčastní, nakoľko bude pracovne odcestovaný v zahraničí a vyjadrenie k podanému návrhu doručí súdu e-mailovou poštou.č.l. 62/ K termínu pojednávania a ani doposiaľ však súdu nebolo doručené od otca žiadne vyjadrenie k návrhu, ani podanie ani prípadné právne zastúpenie. Otec nežiadal pojednávanie odročiť. Predtým bol otec opakovane vyzývaný na podanie vyjadrenia k návrhu ako aj k zdokladovaniu svojich príjmov a výdajov, čo je potvrdené pripojenými doručenkami. Vzhľadom na uvedené súd vo veci pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

7. Na pojednávaní matka mal. detí uviedla, že trvá na podanom návrhu v celom rozsahu. Dôvodom podania návrhu je tá skutočnosť, že naposledy o výživnom bolo rozhodované pred šiestimi rokmi a odvtedy došlo k nárastu výdajov na mal. deti. Pokiaľ ide o O., táto je už plnoletá. Mal. F. je t.č. žiačkou druhého ročníka Obchodnej akadémie v Starej Ľubovni, do školy denne dochádza s čím súvisia približné mesačné výdaje na cestu vo výške 30 eur. Je sledovaná v alergologickej ambulancii, očnej ambulancii a tiež u zubára, kde jej bol nasadený najprv fixný strojček na horný rad zubov s čím súvisel výdaj vo výške 310 eur a následne fixný strojček na dolný rad zubov, s čím tiež súvisel ďalší výdaj 300,- eur. Ďalej mal. chodí každý druhý mesiac k zubárovi v súvislosti so strojčekom na dentálny zásah súvisiaci s výmenou gumičiek, za čo uhrádza pri každej tejto kontrole sumu 20,- eur. Mal. F. bola Gastroenterologickou ambulanciu v Bardejove nariadená bezmliečna strava a dieťa bolo objednané na ďalšie vyšetrenie. S uvedeným súvisia zvýšené výdaje, nakoľko matka mal. dieťaťu už dlhšie kupuje bezlaktózové výrobky. Ďalej výdavky na mal. F. tvorí mesačne vreckové vo výške 50 eur, kredit na mobilný telefón vo výške 10 eur mesačne.

Mal. O. je žiakom 9. ročníka Základnej školy v B.. Dieťaťu dáva matka vreckové vo výške 25 eur mesačne, taktiež mu dobíja kredit vo výške 10 eur mesačne. Dieťa má problémy so zubami, a to z toho dôvodu, že má nevyvinuté trvalé zuby v ústnej dutine, konkrétne ide o 15 zubov, z tohto dôvodu sa bude mal. O.

robiť zubný mostík s čím budú súvisieť zvýšené výdaje. Toho času matka nevie uviesť v akej sume. Na dieťa sú zvýšené výdaje súvisiace s bežným rastom a vývinom, pokiaľ ide o ošatenie, stravu a pod. Pokiaľ ide o mal. Y. tento je žiakom prvého ročníka Základnej školy v B.. Výdaje na dieťa súvisia predovšetkým s jeho nástupom do prvého ročníka základnej školy, a to zakúpenie školských potrieb od školskej aktovky, ošatenia, školských písacích potrieb a pod.. Tento výdaj činil sumu 150 eur. Dieťa navštevuje tiež Súkromnú umeleckú školu v Podolínci, a to konkrétne hru na klavír, za čo ročne uhradza sumu 60 eur. Mal. O. je evidovaný v alergologickej ambulancii, užíva lieky, spreje, s čím súvisia zvýšené výdaje cca 20 eur mesačne. Taktiež navštevuje logopédiu v Starej Ľubovni, s čím súvisí výdaj na cestu, a to v sume 2 eur. Matka s mal. deťmi žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi, kde uhradza mesačne sumu 150,- eur. Ďalšie výdaje súvisia s platbami TDO za rok 2021 vo výške 135 eur a s platbou za internet vo výške 15 eur mesačne.

Navrhovateľka pracuje ako upratovačka v Detskom domove v Podolínci. Jej mesačný príjem činí sumu 650 eur mesačne, plus rodinné prídavky na tri deti vo výške 76,50 eur. Matka v závere uviedla, že výživné na mal. deti žiada zvýšiť od podania návrhu, t.j. od októbra 2021, s otcom mal. detí nie je v žiadnom kontakte a tento výživné neuhradza pravidelne, naposledy uhradil výživné v októbri 2021 vo výške 400 eur. Do tohto obdobia bolo matke vyplácané náhradné výživné, toto je následnej bolo pozastavené z dôvodu úhrady a v januári 2022 opätovne požiadala o vyplácanie náhradného výživného z dôvodu, že otec mal. detí opakovane prestal platiť súdom určené výživné.

8. Na pojednávaní kolízny opatrovník poukázal na správu, ktorá bola zaslaná súdu dňa 22.11.2021 v celom rozsahu a uviedol, že sociálnym šetrením neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o mal. deti a je v záujme mal. detí, aby výživné bolo zvýšené. Na mal. F. kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné na sumu 140,- eur mesačne, na mal. O. na sumu 120 eur mesačne a na mal. Y. na 100 eur mesačne. Kolízny opatrovník tiež poukázal na to, že matka sama zabezpečuje starostlivosť o mal. deti a otec sa s deťmi nekontaktuje, ani nijakým spôsobom neprispieva na výživu mal. detí.

9. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom matky mal. detí, kolíz. opatrovníka, listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými účastníkmi konania, na základe ktorých zistil, že skutočný stav zodpovedá stavu tak, ako to uviedla matka mal. detí.

10. Naposledy bola vyživovacia povinnosť zo strany otca k mal. deťom upravená rozsudkom Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2P/81/2015-49 zo dňa 21.1.2016, ktorým súd prvým výrokom zveril mal. deti do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, druhým výrokom uložil otcovi mal. detí povinnosť prispievať na výživu mal. O. L. sumou 100 eur mesačne, mal. F. L. sumou 90 eur mesačne, mal. O. L. sumou 60 eur mesačne a mal. Y. L. sumou 50 eur mesačne, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 10-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky, tretím výrokom povolil otcovi mal. detí splácať v pravidelných mesačných splátkach dlžné výživné za obdobie od 1.10.2015 do 31.12.2015 v celkovej výške 790 eur po 50 eur splatných spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, štvrtým výrokom v prevyšujúcej časti konanie zastavil a piatym výrokom rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti uplynulo šesť rokov. V čase tohto súdneho rozhodnutia mal. F. bola žiačkou piateho ročníka Základnej školy v B., mal. O. bol žiakom 3. ročníka Základnej školy v B., mal. F. a mal. O. sú alergici, pravidelne navštevujú alergologickú ambulanciu, užívajú lieky či spreje. Mal. Y. bol v osobnej starostlivosti matky, navštevoval kardiologickú a neurologickú ambulanciu. Príjem na strane matky v čase tohto rozhodnutia predstavoval rodičovský príspevok vo výške 203,20 eur a rodinné prídavky v sume 94,08 eur. Z tohto príjmu splácala preplatok náhradného výživného v sume 130 eur.

Otec bol zamestnancom spoločnosti Atin-ca s.r.o., s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 650,30 eur. Otec mal v čase rozhodovania 5 vyživovacích povinností a matka štyri.

11. Mal. F. L., nar. XX.XX.XXXX je t.č. žiačkou 2.ročníka Obchodnej akadémie v Starej Ľubovni, do školy denne dochádza. V súčasnosti je sledovaná v alergologickej ambulancii, očnej ambulancii a tiež u zubára z dôvodu, že jej bol nasadený fixný strojček na hornú a dolnú čeľusť. Jednorazové výdavky na fixný strojček na hornú aj dolnú čeľusť boli spolu v sume 610 eur. Každý druhý mesiac navštevuje zubára v súvislosti so strojčekom, za čo pri každej návšteve uhradza 20 eur. Uvedené výdavky matka zdokladovala. Mal. F. bola tiež nariadená bezmliečna strava. Náklad na F. predstavuje ošatenie 50 eur mesačne, strava doma 100 eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 20 eur mesačne, aktivity vo voľnom čase 10 eur mesačne, školské potreby 10 eur mesačne, ZRPŠ 3 eura mesačne, cestovné do

školy 30 eur mesačne, vreckové 50 eur mesačne, bývanie 25 eur mesačne, lieky 25 eur mesačne, kredit na mobil 10 eur mesačne.

12. Mal. O. L., nar. X.X.XXXX je žiakom 9. ročníka Základnej školy v B.. Maloletý navštevuje zubnú ambulanciu v Starej Ľubovni, pretože nemá 15 zárodokov trvalých zubov - matka zvažuje mostík. Náklady na mal. O. zahŕňajú ošatenie 40 eur mesačne, stravu na doma 100 eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 20 eur mesačne, aktivity vo voľnom čase 10 eur mesačne, školské potreby 10 eur mesačne, ZRPŠ 1,40 eur mesačne, vreckové 25 eur mesačne, bývanie 25 eur mesačne, lieky 15 eur mesačne, hračky, resp. športové potreby 10 eur mesačne.

13. Mal. Y. L., nar. X.XX.XXXX navštevuje t.č. 1. ročník Základnej školy v B. a Základnú umeleckú školu v Podolínci, hru na klavír, a to od septembra Maloleté dieťa tiež navštevuje logopedickú ambulanciu v Starej Ľubovni a alergologickú ambulanciu v Starej Ľubovni, pretože sa lieči na alergie. Taktiež navštevuje kardiologickú ambulanciu v Poprade, kde chodí na kontroly, nakoľko má šelest na srdci. Celkové náklady na mal. Y. tvorí ošatenie 20 eur mesačne, strava na doma 100 eur mesačne, hygienické potreby a kozmetika 20 eur mesačne, aktivity vo voľnom čase 10 eur mesačne, školské potreby 10 eur mesačne, ZRPŠ 1,40 eur mesačne, základná umelecká škola 6 eur mesačne, bývanie 25 eur mesačne, lieky 15 eur mesačne, hračky, resp. športové potreby 10 eur mesačne.

14. Matka mal. detí pracuje ako upratovačka v Detskom domove sv. Klementa Hofbauera v Podolínci, jej priemerný mesačný príjem je vo výške 650 eur mesačne. Je tiež poberateľkou prídavku na 3 deti vo výške 76,50 eur a daňového bonusu. Žiaden iný príjem nemá. Matka si uplatnila náhradné výživné na mal. deti, pretože otec na výživu mal. deti neprispieva. Matka spolu s mal. deťmi býva v 4-izbovom byte spoločne so svojimi rodičmi. Výdaje na domácnosť sú SIPO (voda, elektrina, plyn, TV) vo výške 100 eur, internet 15 eur mesačne, TDO 15 eur ročne, mobil 20 eur mesačne.

15. Na základe lustrácie v Sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec je samostatne zárobkovo činná osoba /SZČO/ v súčasnosti s miestom výkonu práce v Nemecku. Z daňového priznania za obdobie roku 2020 vyplývajú jeho príjmy vo výške 48 953,93 eur a výdaje vo výške 39 372,12 eur. Otec mal. detí ma v súčasnosti päť vyživovacích povinností. Súd ďalej zistil, že otec si v minulosti neplnil svoju vyživovaciu povinnosť za čo bol trestne stíhaný a rozsudkom sp. zn. 5T/60/2018 zo dňa 26.8.2021 bol uznaný vinným z titulu neplatenia vyživovacej povinnosti a spáchania prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov s podmieneným odkladom na skúšobnú dobu v trvaní 28 mesiacov. Zároveň mu bola súdom uložená povinnosť v skúšobnej dobe uhradiť zmeškané výživné v sume 13.800 eur. /č.l. 25/

16. Zo správy kolízneho opatrovníka ÚPSVaR v Starej Ľubovni zo dňa 22.11.2021 o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch vyplýva, že na základe prešetrenia týchto pomerov bolo zistené, že matka má vytvorené vhodné podmienky pre výchovu mal. detí, vie ich zabezpečiť a o mal. deti je riadne postarané.

17. Zo správy ÚPSVaR Spišská Nová Ves zo dňa 10.11.2021 /č.l. 50/ , že s otcom nebolo možné sa osobne kontaktovať. Z vyjadrenie jeho priateľky bolo zistené, že otec pracuje v zahraničí. Otec v telefonickom hovore uviedol, že za priateľkou a dcérou chodí raz za 2 mesiace. Naďalej uhrádza výživné na deti vo výške 300,- eur aj keď najstaršia O. je už plnoletá, zdržiava sa v Nemecku a má svoj vlastný príjem. Najmladšieho syna Y. ani nepozná . V čase zisťovania pomerov na dvore stálo osobné auto, kde na dverách bolo logo V. L., Helcmanovce REEM, stavebná činnosť.

Právny stav:

18. Podľa § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť

pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. U rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 78 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Právne posúdenie:

22. Odôvodnené potreby dieťaťa sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami a možnosťami rodičov, ak sú reálne možnosti a schopnosti rodičov obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú však reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. Teda pri určení výživného treba vychádzať zo zásady, že životná úroveň dieťaťa má byť úmerná životnej úrovni rodičov. Je potrebné, aby rodičia poskytovali podľa svojich schopností a možností toľko prostriedkov na výživu detí, aby z nich boli uspokojené osobné potreby dieťaťa, pokiaľ ide o výživu, ako i potreby na prehĺbovanie vzdelania, rozvoj záujmov a záľub, na prípravu na povolanie a pod. Súd sa pri určovaní výšky výživného riadi základnými pravidlami, a to odôvodnenými potrebami oprávnenej osoby a schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi povinnej osoby. Odôvodnené potreby oprávnenej osoby závisia od veku, zdravotného stavu, schopnosti živiť sa sám a postarať sa o seba. Na strane povinného súd skúma faktické príjmy, ale prihliada tiež na to, čo je objektívne možné, aby zarobil (podľa veku, zdravotného stavu, kvalifikácie, odbornosti, situácie na trhu práce, pracovných skúseností), majetkové pomery, tiež počet, druh a výšku ďalších vyživovacích povinností.

23. Vyhodnotením vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného (pred 6-mi rokmi) došlo k podstatnej zmene pomerov, tak na strane rodičov ako aj na strane mal. detí vyžadujúcej si novú (súdnu) úpravu výšky výživného. U rodičov došlo k zvýšeniu ich príjmu (otec v súčasnosti pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba v zahraničí, matka po rodičovskej dovolenke nastúpila do zamestnania).

Otec ma novú partnerku, s ktorou zdieľa spoločnú domácnosť. Lustráciou v Registri obyvateľov Slovenskej republiky súd zistil, že otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k mal. W. N., nar. XX.X.XXXX a mal. I. Z., nar. XX.X.XXXX.

Matka spoločne s mal. deťmi býva u svojich rodičov. Maloletá F. je staršia o šesť rokov, navštevuje 2. ročník Obchodnej akadémie v Starej Ľubovni, kde denne dochádza. Aj jej zdravotný stav sa zmenil a v súčasnosti vyžaduje bezláktozovú stravu a zvýšenú zubnú starostlivosť, nakoľko mal. F. má fixný zubný strojček na dolnej aj hornej čeľusti, s čím súvisia zvýšené výdaje. Maloletá má mesačné výdavky primerané jej veku. Samozrejme má aj mimoriadne výdaje (ako sú horeuvedené: zubár, školské aktivity a pod.).

Mal. O. je žiakom 9. ročníka Základnej školy v B.. Zdravotný stav mal. O. vyžaduje lieky (tie užíval aj v čase pôvodného rozhodnutia), či príp. zubnú starostlivosť, keďže maloletý ma nevyvinuté trvalé zuby v ústnej dutine, čo je potrebné lekársky riešiť, s čím sú spojené mimoriadne výdaje.

Mal. Y. je žiakom prvého ročníka Základnej školy v B.. Výdaje na mal. Y. súvisia predovšetkým s jeho nástupom do prvého ročníka základnej školy. Mal. Y. navštevuje aj Základnú umeleckú školu v Podolínci, a to konkrétne hru na klavír a logopedickú ambulanciu v Starej Ľubovni. Aj jeho zdravotný stav vyžaduje lieky (tie užíval aj v čase pôvodného rozhodnutia).

Súd konštatuje, že aj bez podrobnejšieho skúmania výdajov na mal. detí a porovnania oproti predchádzajúcemu rozhodnutiu, už len zvýšením veku maloletých detí museli adekvátne tomu vzrásť u nich za tak dlhé obdobie aj výdaje minimálne na stravu, oblečenie, hygienu, či školské pomôcky, kultúrne vyžitie, záujmy. Z predložených dôkazov vyplýva, že matka na deti prispieva vo vyššej miere ako otec. Zmena príjmu je preto adekvátne zvýšeným výdavkom. Matka tiež zabezpečením výlučnej osobnej starostlivosti a bývaní poskytuje maloletým deťom istú formu starostlivosti rovnajúcej sa výživnému. Súd má za to, že na strane otca sú dané schopnosti a možnosti na dosahovanie príjmu a platenie stanoveného výživného pre maloleté deti (potencialita príjmu).

24. Súd pri určovaní výšky výživného zohľadnil vek mal. detí, ich školské a mimoškolské aktivity a zdravotný stav. Matka spolu s kolíznym opatrovníkom vyčíslila priemerné mesačné výdavky na mal. F. vo výške 333 eur mesačne, na mal. O. vo výške 266,40 eur mesačne a na mal. Y. vo výške 217,40 eur mesačne, s týmto vyčíslením sa súd s častí stotožnil.

25. Otec mal. detí žiadnym spôsobom nepreukázal svoje majetkové pomery, pričom v súčasnosti je SZČO. Z daňového priznania, ktoré si vyžiadal súd, za obdobie roka 2020 vyplýva, že otec mal. detí mal za uvedené obdobie príjem zo živnosti vo výške 48.953,93 eur a výdavky vo výške 39.372,12 eur, rozdiel teda činí sumu 9.581,81 eur. Daňové priznanie doručené na Daňovým úradom Košice na vyžiadanie súdu však nie je jediným smerodajným dôkazom o jeho príjmoch, nakoľko otec mal. detí súdu nepredložil peňažný denník, z ktorého by súd posúdil účtovanie jednotlivých výdavkových položiek.

Zo správy ÚPSVaR Spišská Nová Ves a zo stanoviska samotného otca odprezentovaného ÚPSVaR Spišská Nová Ves /č.l. 50/ vyplýva, že on naďalej uhrádza výživné na deti vo výške 300 eur mesačne, teda aj na plnoletú O., ktorá sa tiež zdržiava v Nemecku, aj keď podľa rozhodnutia súdu by mal platiť na deti iba sumu 200 eur mesačne. Z uvedeného tvrdenia otca teda možno vyvodiť záver, že otec disponuje dostatočným množstvom finančných prostriedkov na úhradu súdom zvýšeného výživného, keďže ako tvrdí uhrádza sumu 300,- eru a to dokonca sumu v plnej pôvodne určenej výške. Vzhľadom na uvedené súd v prípade posudzovania majetkových pomerov otca mal. detí mohol aplikovať aj § 63 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v zmysle ktorého sa predpokladá, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima. Súd sa v plnom rozsahu stotožnil s návrhom kolízneho opatrovníka ohľadne sumy zvýšeného výživného, vychádzajúc z dokladovaných potrieb mal. detí.

26. Súd poukazuje na to, že každý rodič má v prvom rade zabezpečiť výživu dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich potrieb. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

27. Súd na základe dokazovania dospel k záveru, že je v schopnostiach otca mal. detí prispievať na výživu mal. F. sumou 140,- eur mesačne, na výživu mal. O. sumou 120 eur mesačne a na výživu mal. Y. sumou 100 eur mesačne, počnúc dňom 1.10.2021 a výživné z titulu t.č. už dlžného výživného za obdobie od 1.10.2021 do 28.2.2022 u mal. F. vo výške 560 eur, u mal. O. vo výške 480 eur a u mal. Y. vo výške 400 eur, t.j. spolu dlžné výživné v sume 1.440 eur je otec mal. detí povinný uhradiť v termíne do 30.5.2022, pod hrozbou výkonu rozhodnutia.

V prevyšujúcej časti súd návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

28. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom Okresného súdu Stará Ľubovňa, písomne, v troch vyhotoveniach. (§ 59 ods. 1 CMP)

V odvolaní sa má uviesť, ktorému súdu je určené, kto ho podáva, ktorej veci sa týka a čo sleduje, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh), musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. [(§ 127 a § 363 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolanie. (§ 364 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (62 ods. 1 CMP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

Podľa § 44 Civilného mimosporového poriadku rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.